

Czwartek, 16 lutego 2017 r.

P8_TA(2017)0043

Sytuacja w zakresie praw człowieka i demokracji w Nikaragui – sprawa Franciski Ramirez**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 16 lutego 2017 r. w sprawie sytuacji w zakresie praw człowieka i demokracji w Nikaragui – sprawa Franciski Ramirez (2017/2563(RSP))**

(2018/C 252/19)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Nikaragui, w szczególności rezolucję z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawie ataków na obrońców praw człowieka, swobód obywatelskich i demokracji w Nikaragui ⁽¹⁾ oraz rezolucję z dnia 26 listopada 2009 r. ⁽²⁾,
- uwzględniając oświadczenie rzecznika wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Federiki Mogherini z dnia 16 sierpnia 2016 r. w sprawie niedawnego wyroku sądowego o odwołaniu posłów do parlamentu, a także oświadczenie wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel z dnia 19 listopada 2016 r. w sprawie ostatecznych wyników wyborów w Nikaragui,
- uwzględniając sprawozdanie unijnej misji obserwacji wyborów w Nikaragui z obserwacji wyborów parlamentarnych i prezydenckich przeprowadzonych w dniu 6 listopada 2011 r.,
- uwzględniając oświadczenie Sekretariatu Generalnego Organizacji Państw Amerykańskich (OPA) z dnia 16 października 2016 r. w sprawie procesu wyborczego w Nikaragui,
- uwzględniając sprawozdanie Sekretariatu Generalnego Organizacji Państw Amerykańskich oraz Nikaragui z dnia 20 stycznia 2017 r.,
- uwzględniając zawarty w 2012 r. układ o stowarzyszeniu między Unią Europejską a krajami Ameryki Środkowej, który wszedł w życie w sierpniu 2013 r. i zawiera klauzule dotyczące praw człowieka,
- uwzględniając wytyczne UE w sprawie obrońców praw człowieka z czerwca 2004 r.,
- uwzględniając wytyczne UE z 2004 r. w sprawie polityki gruntowej, zawierające wskazówki dotyczące kształtowania i planowania polityki gruntowej w krajach rozwijających się;
- uwzględniając Deklarację ONZ w sprawie obrońców praw człowieka z grudnia 1998 r.,
- uwzględniając Deklarację praw ludów tubylczych ONZ,
- uwzględniając ratyfikowaną przez Nikaragę konwencję Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP) z 1989 r. dotyczącą ludności tubylczej i plemiennej (konwencja nr 169),
- uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych z 1966 r.,
- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka z 1948 r.,

⁽¹⁾ Dz.U. C 45 E z 23.2.2010, s. 89.

⁽²⁾ Dz.U. C 285 E z 21.10.2010, s. 74.

Czwartek, 16 lutego 2017 r.

- uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że rozwój i umacnianie demokracji i praworządności oraz poszanowanie praw człowieka i podstawowych wolności musi być nieodłącznym elementem polityki zewnętrznej UE, w tym układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską a krajami Ameryki Środkowej z 2012 r.;
- B. mając na uwadze, że w ostatnich latach w Nikaragui pogorszył się stan demokracji i praworządności;
- C. mając na uwadze, że w 2013 r. przyjęto w Nikaragui ustawę nr 840, w której chińskiemu prywatnemu przedsiębiorstwu HK Nicaragua Canal Development Investment Company Ltd (HKND) przyznano na okres 100 lat koncesję na budowę i obsługę przecinającego Nikaraguę kanału łączącego dwa oceany;
- D. mając na uwadze, że w ustawie tej przyznano HKND prawo do wywłaszczania gruntów oraz zwolniono to przedsiębiorstwo z miejscowych podatków i z obowiązku przestrzegania regulacji handlowych; mając na uwadze, że HKND zagwarantowano również nienakładanie sankcji karnych za naruszenie postanowień umowy;
- E. mając na uwadze, że w okresie od 27 listopada do 1 grudnia 2016 r. w stolicy Nikaragui gromadzili się demonstranci z całego kraju, żądając zarzucenia idei budowy kanału, gdyż to gigantyczne przedsięwzięcie może spowodować wysiedlenie tysięcy drobnych rolników i ludności tubylczej na obszarach wokół planowanego kanału, a także potępiając brak przejrzystości w wyborach prezydenckich przeprowadzonych w dniu 6 listopada 2016 r.; mając na uwadze, że według doniesień obrońców praw człowieka policja użyła wobec protestujących gazu łzawiącego, pocisków gumowych i ostrej amunicji;
- F. mając na uwadze, że nie przeprowadzono oceny oddziaływania na środowisko ani uprzedniej konsultacji z ludami tubylczymi, co stanowi naruszenie konwencji MOP nr 169; mając na uwadze, że planowany przebieg kanału przecina ziemie ludów tubylczych i spowoduje wysiedlenie od 30 000 do 120 000 osób należących do tych ludów;
- G. mając na uwadze, że organizacje naukowe podniosły alarm, gdyż kanał przetnie jezioro Nikaragua, co stanowi zagrożenie dla tego największego źródła słodkiej wody w Ameryce Środkowej; mając na uwadze, że organizacje naukowe zwróciły się do rządu Nikaragui o zawieszenie projektu do czasu ukończenia niezależnych badań i przeprowadzenia na ich podstawie debaty publicznej;
- H. mając na uwadze, że Francisca Ramirez, koordynator Narodowej Rady Obrony Ziemi, Jeziora i Suwerenności, przedstawiła w grudniu 2016 r. formalną skargę dotyczącą represji i ataków, jakich dopuszczono się w miejscowości Nueva Guinea; mając na uwadze, że Franciskę Ramirez zastraszano i arbitralnie przetrzymywano, a członków jej rodziny brutalnie atakowano w odwecie za prowadzoną przez nią działalność;
- I. mając na uwadze, że dziennikarze w Nikaragui są prześladowani, zastraszani i przetrzymywani, dostają także groźby śmierci;
- J. mając na uwadze, że w sierpniu 2016 r. ze względu na przeszkody narzucone przez rząd Nikaragui odwołano wizytę Michela Forsta, specjalnego sprawozdawcy ONZ ds. sytuacji obrońców praw człowieka, w tym kraju;
- K. mając na uwadze, że rygorystyczne wykluczanie kandydatów opozycji jednoznacznie świadczy o braku warunków do przeprowadzenia wolnych i uczciwych wyborów oraz o poważnym naruszaniu wolności zrzeszania się i rywalizacji politycznej oraz pluralizmu;
- L. mając na uwadze, że Specjalny Sprawozdawca ONZ ds. Niezawisłości Sędziów i Prawników w powszechnym okresowym przeglądzie praw człowieka z 2014 r. zwrócił uwagę na procedury mianowania sędziów Sądu Najwyższego, w ogromnym stopniu upolitycznione; mając na uwadze, że w 2013 r. wprowadzono zmiany w konstytucji służące ponownemu wyborowi prezydenta, obchodząc przepisy i nie zachowując przejrzystości; mając na uwadze, że art. 147 konstytucji Nikaragui zakazuje krewnym i powinowatym prezydenta kandydowania na urząd prezydenta lub wiceprezydenta;

Czwartek, 16 lutego 2017 r.

M. mając na uwadze, że jednym z największych wyzwań jest nadal korupcja w sektorze publicznym, w tym wśród członków rodziny prezydenta; mając na uwadze powszechne przekupywanie urzędników publicznych, bezprawne zajmowanie majątku i arbitralne szacowanie wartości mienia przez organy celne i podatkowe;

1. wyraża zaniepokojenie z powodu stale pogarszającej się sytuacji praw człowieka w Nikaragui i ubolewa z powodu ataków i prześladowań wymierzonych w organizacje obrońców praw człowieka i ich członków oraz w niezależnych dziennikarzy, a dokonywanych przez osoby, siły polityczne i organy powiązane z władzami państwa;
2. wzywa rząd, by powstrzymał się od prześladowania i represjonowania Franciski Ramirez i innych obrońców praw człowieka za prowadzoną przez nich uprawnioną działalność; zwraca się do władz Nikaragui, by położyły kres bezkarności sprawców przestępstw skierowanych przeciwko obrońcom praw człowieka; popiera prawo ekologów i obrońców praw człowieka do wyrażania protestu bez obawy, że narażą się na działania odwetowe; zwraca się do Nikaragui, by przed podjęciem dalszych działań faktycznie zainicjowano niezależną ocenę oddziaływania na środowisko i ujawniono wszystkie elementy tego procesu;
3. apeluje do rządu Nikaragui o wywiązanie się z międzynarodowych zobowiązań w zakresie praw człowieka, zwłaszcza tych, które wynikają z Deklaracji praw ludów tubylczych ONZ podpisanej w 2008 r. oraz z konwencji MOP nr 169;
4. zwraca się do rządu Nikaragui o ochronę ziemi ludności tubylczej przed wpływem gigantycznych projektów naruszających możliwość przetrwania na jej terytoriach, wciągających ją w konflikty i narażających je na przemoc;
5. wyraża głębokie zaniepokojenie z powodu odwołania posłów opozycji ze Zgromadzenia Narodowego Nikaragui oraz z powodu wyroku, który zmienił strukturę kierownictwa partii opozycyjnej;
6. apeluje do Nikaragui o pełne poszanowanie wartości demokratycznych, w tym podziału władzy, oraz o przywrócenie odpowiedniego miejsca wszystkim partiom opozycyjnym przez umożliwienie wyrażania krytyki w systemie politycznym i w całym społeczeństwie; przypomina, że nieograniczony udział opozycji, depolaryzacja wymiaru sprawiedliwości, położenie kresu bezkarności i niezależne społeczeństwo obywatelskie to podstawowe czynniki sukcesu każdej demokracji;
7. przypomina o nielegalnych działaniach podjętych z naruszeniem zasad regulujących system sądowy, które doprowadziły do zmiany konstytucji w celu zniesienia limitu liczby kadencji prezydenckich, co umożliwia Danielowi Ortedze pozostanie przy władzy przez całe lata;
8. zwraca uwagę, że instytucje UE i OPA ostro skrytykowały nieprawidłowości, do jakich doszło w czasie wyborów w 2011 r. i 2016 r.; zauważa, że obecnie prowadzony jest dialog z OPA, a do dnia 28 lutego 2017 r. powinien zostać podpisany protokół ustaleń, który może przynieść poprawę sytuacji;
9. ponownie podkreśla, że wolność prasy i mediów to kluczowy element demokracji i otwartego społeczeństwa; zwraca się do władz Nikaragui o przywrócenie pluralizmu mediów;
10. zauważa, że w świetle układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską a krajami Ameryki Środkowej należy przypomnieć Nikaragui o konieczności przestrzegania zasad praworządności i demokracji oraz praw człowieka, których broni i które wspiera UE; apeluje do UE o monitorowanie sytuacji, a w razie potrzeby o przeanalizowanie potencjalnie niezbędnych działań;
11. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich, Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Państw Amerykańskich, Europejsko-Latynoamerykańskiemu Zgromadzeniu Parlamentarnemu, Parlamentowi Środkowoamerykańskiemu, a także rządowi i parlamentowi Republiki Nikaragui.